Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Alexandru Roșca)

Dosarul nr. 2a-522/2025 (PIGD: 2-23180402-03-2a-15042025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

2 aprilie 2026 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Radu Holban, *preşedintele completului*

Alina Țihonschi

Natalia Costaș, *judecători*,-

cu participarea grefierului Roxana Iacubovscaia,-

examinând, în ședință publică, apelul declarat de C.A. ”General Asigurări” S.A., împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Popovici Valentin împotriva C.A. ”General Asigurări” S.A. și Deliu Grigore, privind recuperarea prejudiciului material și moral,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretenţiile reclamantului:

1. La 18 decembrie 2023, Popovici Valentin (reclamantul) s-a adresat în instanţă de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva C.A. „General Asigurări” și Deliu Grigore, privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție (fila dosarului 3-5, volumul I).

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat următoarele circumstanțe:

În fapt, la 5 august 2022, în jurul orei 07:45, în or. Rîșcani str. Independenței, pârâtul Deliu Grigore, anul nașterii *****, domiciliat în *****, conducând automobilul de model „Ford Tranzit” cu nr./î *****, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și a tamponat automobilul de model VW-T5 cu nr./î *****, prin ce i-a cauzat victimei Popovici Valentin un prejudiciu material considerabil. La 8 august 2022 agentul constatator al Inspectoratului de poliție Rîșcani, Roman Țurcan, examinând circumstanțele accidentului rutier din 5 august 2022 comis de Deliu Grigore a întocmit un proces verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI 05592145 din 8 august 2022 prin ce a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin.(1) Cod contravențional și în temeiul art. 395 Cod contravențional procesul verbal respectiv și materialele cauzei contravenționale au fost remise pentru soluționare instanței de judecată din Judecătoria Drochia.

La fel, invocă faptul că, potrivit hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022, pârâtul Deliu Grigore a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin.(1) Cod contravențional și aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale ce constituie suma de 900 lei și aplicarea 5 puncte de penalizare.

Suplimentar mai invocă faptul că, potrivit raportului de evaluare a pagubei nr.3309/10A din 17 octombrie 2022 emis de către Expert Auto Plus-Expertiza independentă Auto, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului marca Volkswagen T5, cu numărul de înmatriculare ***** constituie 55689,59 lei. În procesul de reparare a autovehiculului de model VW-T5 cu nr./î *****care îi aparține, din surse proprii, fiind de buna credință, a suportat cheltuieli mai mici decât cele prevăzute în raportul de evaluare a pagubei nr.3309/10A din 17.10.2022 și anume suma de 47468,72 lei.

La fel, reclamantul a menționat că, pe lângă faptul că în urma acțiunilor ilicite ale pârâtului Deliu Grigore i-a fost cauzat un prejudiciu patrimonial, material, prin

această contravenție i-a fost cauzat inclusiv și un prejudiciu nepatrimonial, moral pe care îl evaluează la suma de 40 000, 00 lei.

Mai mult, conform poliței de Asigurare Obligatorie RCA nr. RCAI-007686506 din 05 mai 2022 autovehiculul de model FORD TRANZIT cu nr./î *****, condus de către Deliu Grigore este asigurat, asiguratorul fiind C.A. „General Asigurări" SA. În atare circumstanțe reclamantul Popovici Valentin se consideră persoană păgubită, în sensul art.14-15 a Legii nr.106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, care prevede că: categorii de persoane păgubite (1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru pagubele produse de accidente de vehicule tuturor persoanelor altele decât conducătorului vehiculului culpabil.

În contextul normei citate supra, respectând procedura prealabilă de soluționare a litigiului, a solicitat în scris, atât persoanei vinovate de comiterea accidentului și prejudiciului Deliu Grigore, cât și asiguratorului acestuia C.A. "General asigurări S.A., să-i achite benevol prejudiciul cauzat prin accident, să-i plătească despăgubirile în calitate de persoană păgubită, însă notificarea expediată lui Deliu G. a rămas fără nici un rezultat.

Reiterează că, potrivit răspunsului nr. 3558-2022 din 19.09.2022 asiguratorul S.A. "General Asigurări" S.A. i-a comunicat că vinovăția asiguratorului a fost stabilită prin completarea formularului constatare amiabilă de accident, iar despăgubirea maximă admisă de lege în această situație, i-ar fi fost achitată, însă, cuantumul despăgubirii nu a fost negociat cu dânsul în calitate de parte păgubită și nu a încheiat careva acorduri în acest sens, or conform prevederilor art. 24 alin.(1) din Legea nr.106 din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, (1) Cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește în baza unui acord încheiat între persoana păgubită și asigurătorul RCA, întocmit pe suport de hârtie, în formă scrisă, sau prin mijloace electronice. În cazul în care părțile nu au ajuns la nicio înțelegere, asigurătorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în cuantumul stabilit, iar persoana păgubită are dreptul să conteste decizia asigurătorului în instanța de judecată.

Astfel, cu referire la formularul de Constatare amiabilă de accident, precizează că acesta nu este actual speței respective, nu poate produce careva efecte juridice, or, acesta i-a fost impus spre semnare prin înșelăciune, fără a i se explica conținutul și efectele acestuia, respectiv acesta este viciat de rea-credința autorului acestuia, viclenie și dol, profitând de faptul că dânsul nu posedă suficient

limba de stat, acesta fiind vorbitor de limba rusă, iar semnătura pe aceste acte î-i aparține, acesta fiind dus în eroare, deoarece i sa comunicat că semnează un act de constatare a prejudiciului cauzat, dar nu de soluționare a litigiului (accidentului). Mai mult ca atât, pârâtul C.A. ''General Asigurări" S.A, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (10) din Legea nr. 106 din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, care prevede că dacă se modifică sau se schimbă soluțiile tehnice adoptate sau dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu invitarea persoanelor antrenate la constatarea inițială era obligat, la momentul recepționării pretenției despre plata despăgubirilor să încheie un proces verbal suplimentar de constatare a pagubelor, dar nu să comunice că lipsa unor temeiuri pentru admiterea cererii.

Alegațiile pârâtului C.A. "General Asigurări" S.A, precum că vinovăția pârâtului Deliu Grigore, a fost stabilită prin completarea formularului Constatare amiabilă de accident, este una eronată, or, după cum a menționat supra, vinovăția pârâtului Deliu Grigore, a fost constatată prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 13 octombrie 2022. Astfel, ținând cont de faptul că pârâtul Deliu Grigore, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, acesta este pasibil de repararea prejudiciului patrimonial și acelui nepatrimonial cauzat prin contravenție, în conformitate cu prevederile art. 45 Cod contravențional.

La fel, cu referire la prejudiciul moral cauzat de către pârâtul Deliu Grigore, reclamantul indică faptul că, în momentul comiterii accidentului de către Deliu Grigore a suferit un șoc, o sperietură puternică, gradul suferinței psihice pe care l-a avut atunci, care persistă și până în prezent a fost și este mare, iar compensarea prejudiciului moral în mărime solicitată de 40 000 lei, poate să satisfacă și atenua suferințele fizice și psihice cauzate de către Deliu Grigore. Susține reclamantul că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să persiste o justă și integrală despăgubire.

Solicită reclamantul încasarea, în mod solidar, de la pârâții C.A. „General Asigurări" S.A. și Deliu Grigore a despăgubirilor materiale în sumă de 47.468,72 lei; încasarea de la pârâtul Deliu Grigore a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în sumă de 40.000,00 lei; și compensarea din contul pârâților a

tuturor cheltuielilor de judecate suportate de către reclamant în cadrul procesului civil.

3. La 12 martie 2024 reclamantul a depus în instanța de fond o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea de la pârâtul C.A. „General Asigurări" S.A. în beneficiul reclamantului a despăgubirilor materiale în sumă de 47.468,72 lei; încasarea de la pârâtul C.A. „General Asigurări" S.A. în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în sumă totală de 47.468,72 lei; și încasarea de la pârâtul Deliu Grigore în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în sumă de 47.468,72 lei (fila dosarului 55, volumul I).

4. La 26 noiembrie 2024, reclamantul a depus în instanța de fond o cerere privind micșorarea pretențiilor din acțiune ce țin de încasarea prejudiciului material, prin care a solicitat încasarea doar de la pârâtul C.A. „General Asigurari" S.A. a despăgubirii materiale în sumă de 32.468,72 lei (fila dosarului 117, volumul I).

5. La 15 mai 2024, C.A. „General Asigurari" S.A. a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiată a acțiunii în partea ce ține pretențiile înaintate față de C.A. „General Asigurări" S.A. În motivarea poziției sale, C.A. „General Asigurari" S.A. a invocat în esență faptul că, în cadrul Dosarului de daune 2137-22-RCA, inițiat la cererea păgubitului Popovici Valentin din 05 august 2022, conform procedurii în baza Formularului de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, pentru care au optat ambii conducători auto, a fost stablită și achitată deja reclamantului la în baza ordinului de plată nr. 3480 din 16 august 2022 despăgubirea de asigurare în suma maximă admisibilă de legislația în domeniu pentru procedura respectivă, în sumă de 15.000 (cincisprezece mii,00) lei (fila dosarului 65-73, volumul I).

II. Soluția instanței de fond:

6. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024 (fila dosarului 121, volumul I), s-a hotărât:

”Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Popovici Valentin către C.A.”General Asigurări”S.A. și Deliu Grigore privind recuperarea prejudiciului material și moral.

Se încasează de la C.A.”General Asigurări”S.A. în beneficiul lui Popovici Valentin prejudiciul material în sumă de 32 468,72 (treizeci și două mii patru sute șaizeci și opt) lei 72 bani.

Se încasează de la Deliu Grigore în beneficiul lui Popovici Valentin prejudiciul moral în sumă de 10 000 (zece mii) lei.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la C.A.”General Asigurări”S.A. taxa de stat în contul statului în sumă de 1 424 (o mie patru sute douăzeci și patru) lei.

Se încasează de la Deliu Grigore taxa de stat în contul statului în sumă de 100 (o sută) lei.”

III. Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 decembrie 2024 pârâtul Deliu Grigore, reprezentat de avocata Aliona Rusnac , a declarat apel preliminar (fila dosarului 125-127, volumul I).

8. Prin încheierea Curții de Apel Nord din 21 mai 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Deliu Grigore, reprezentat de avocata Aliona Rusnac, și s-a acordat termen apelantului până la data de 05 iunie 2025 (inclusiv) pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea apelului motivat, în limba română, cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces, prezentarea, în original, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 212,50 lei (două sute doisprezece, 50) lei și a dovezii, în original, a plății taxei de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel; s-a atenționat apelantul că, în cazul în care va expedia apelul motivat, taxa de stat și taxa de timbru către instanța de apel prin alte mijloace, decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit, până la 05 iunie 2025 (inclusiv). Totodată, i s-a explicat apelantului că, dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

9. Urmare a faptului că neajunsurile din încheierea Curții de Apel Nord din 21 mai 2025 nu au fost lichidate, prin încheierea Curții de Apel Nord din 21 iulie 2025 apelul declarat de Grigore Deliu, reprezentat de avocata Aliona Rusnac a fost restituit, în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1), lit a) Cod de procedură civilă (fila dosarului 39-41, volumul II). Această încheiere nu a fost contestată separat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la comunicare, devenind astfel irevocabilă.

10. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 ianuarie 2025 pârâta C.A. ”General Asigurări” S.A., a declarat apel preliminar (fila dosarului 128-129, volumul I). Prin încheierea Curții de Apel Nord din 23 aprilie 2025, a fost admisă cererea apelantei C.A. ”General Asigurări”S.A. privind repunerea în termen a cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de C.A. ”General Asigurări” S.A., și s-a acordat termen apelantei până la data de 5 iunie 2025 (inclusiv) pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea apelului motivat, în limba română, cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces, prezentarea, în original, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1146,40 lei (una mie o sută patruzeci și șase, 40) lei și a dovezii, în original, a plății taxei de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel (fila dosarului 146-149, volumul I).

11. La 5 iunie 2025 apelanta C.A. ”General Asigurări” S.A. a depus în cancelaria Curții de Apel Nord cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept în temeiul art.364-365 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii acțiunii reclamantului Valentin Popovici înaintată față de C.A. ”Generale Asigurări” cu emiterea în această parte a unei noi soluții de respingere a acțiunii (fila dosarului 158-161, volumul I).

IV. Argumentele apelantei C.A. ”General Asigurări”:

12. În motivarea apelului, apelanta C.A. ”General Asigurări” a invocat următoarele temeiuri.

Potrivit art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

(...) c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; (...).

Reclamantul/intimat afirmă că nu a fost de acord cu acest formularul de constatare amiabilă de accident și nu l-a semnat, însă în realitate la data de 5 august 2022 intimatul s-a adresat companiei de asigurări cu cerere privind constatarea, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare, cauzate în urma accidentului rutier unde a specificat expres conform Formularului „Constatare amiabilă de accident”.

Totodată, persoana vinovată Deliu Grigore, la data de 5 august 2022 a depus la C.A. ”General Asigurări” S.A., avizul cu privire la producerea accidentului rutier prin care a adus la cunoştinţă companiei de asigurări despre comiterea accidentului rutier produs din vina sa, conform formularului „Constatare amiabilă de accident”.

Concomitent companiei de asigurări i-a fost prezentat formularul de constatare amiabilă de accident din data de 5 august 2022, de către intimaţi.

Ca urmare, la 5 august 2022, C.A. ”General Asigurări” S.A. în baza actelor depuse de persoanele implicate în accident, a deschis dosarul de daune nr.2137-22-RCA/CA.

În acest sens, faptul că intimatul Popovici Valentin nu a fost de acord cu acest formular şi că nu l-a semnat este în contradicţie cu realitatea obiectivă, or, însăşi intimatul a solicitat ca dosarul de daune să fie deschis în baza formularului de constatare amiabilă de accident.

Suplimentar, susține că instanţa de fond nu a constatat şi elucidat pe deplin faptul că, intimatul după adresarea la compania de asigurări în baza cererii sus menţionate, conştientizând faptul că despăgubirea de asigurare o să fie achitată de către compania de asigurări în limita maximă admisibilă prevăzută de legislaţie în mărime de 15.000 lei, a mers la organul de poliţie pentru a fi întocmit în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenţie.

Totodată, chiar şi în hotărârea nr. 4-147/2022 din 13.10.2022 intimatul Popovici Valentin a menţionat că ”*Agentul companiei de asigurări i-a comunicat că trebuie să facă cunoştinţă cu paguba ce i-a adus, unde a semnat nişte acte. Însă, lista despăgubirilor nu i-a fost prezentată. Paguba era mai mare, aproximativ la 35 000 lei decît suma achitată de 15 000 lei.* " iar intimatul Deliu

Grigore a menţionat că ,,*Iniţial cu Popovici Valentin s-au înţeles şi au convenit la suma de 15 000 lei, apoi s-au înţeles la suma de 24 000 lei. Avea nişte puncte de penalizare. Pînă la final nu a ajuns la un numitor comun, deoarece Popovici Valentin a spus că prejudiciul cauzat este mai mare."*

La fel, reieșind din declarațiile acestora, consideră că se atestă cert faptul că intimaţii au mers la organul de poliţie din cauza că suma desăgubirii de asigurare era mai mare decât limita de 15 mii lei care urma a fi achitată de apelantă conform fomularului de constatare amiabilă de accident rutier.

Or, prima instanţă nu a constatat şi elucidat faptul că formularul de constatare amiabilă a fost întocmit la 5 august 2022, la orele 07:50, iar procesul-verbal contravenţional a fost întocmit la data de 8 august 2022.

Astfel, chiar şi în procesul verbal cu privire la contravenţie din 8 august 2022, este indicat faptul că accidentul rutier a avut loc la data de 5 august 2022, în intervalul orelor 7:45-7:59.

Totodată, relatează că instanţa de fond nu a luat în considerare faptul că dosarul de daune nr.2137-22-RCA/CA s-a deschis la data de 5 august 2022 în baza cererii intimatului unde a indicat expres faptul că *„Rog să mi se efectueze constatarea pagubei, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier în conformitate cu Formularul”Constatare amiabilă de accident”.*

Instanţa de fond urma să elucideze faptul că procesul verbal cu privire la contravenţie a fost emis contrar legii deoarece la acel moment deja exista formularul de constatare amiabilă care constituie un act de constatare a vinovăţiei si care înlătură răspunderea contravenţională.

În acest sens, agentul constatator şi instanţa de judecată care a examinat dosarul contravenţional a abuzat de drept şi a întocmit procesul-verbal contravenţional şi respectiv a emis hotărârea prin care a fost recunoscut vinovat Deliu Grigore, contrar prevederilor în vigoare.

Dacă instanţa de fond ar fi aplicat legea care trebuia aplicată, ar fi constatat şi elucidat faptul că, Deliu Grigore nu urma să fie atras la răspundere contravenţională din moment ce suntem în prezenţa unui Formular de ”Constatare amiabilă de accident” ce atestă aplicarea constatării amiabile în accident rutier,

respectând prevederile art.18[1] alin.(4) ale Legii nr.414 din 21.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *Forma şi conţinutul formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum şi normele privind utilizarea acestui formular se aprobă de către autoritatea de supraveghere, cu avizul Poliţiei, şi se eliberează asiguratului gratis”.* Mai mult ca atât, formularul de constatare amiabilă încheiat între intimat şi Deliu Grigore nu este declarat nul sau fiind temei de refuz pe acest dosar, deci nu a căzut sub incidenţa art.18[1] alin.(7) ale Legii nr.414 din 21.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Reține faptul că, instanța de fond urma să constatate existența acţiunilor ilicite ale agentului constatator aşa cum a făcut-o şi apelanta C.A. „General Asigurări” S.A., atunci când la data de 18.08.2022 a depus la procuratura raionul Rîşcani, plângerea nr.3147-2022.

Prin urmare, C.A. ”General Asigurări” S.A. până la adresarea intimatului în instanţa de judecată, a constatat acţiunile ilicite ale agentului şi astfel s-au întreprins acţiuni de sancţionare a agentului pentru încălcarea prevederilor legale. Instanţa de judecată urma la fel să aplice prevederile menţionate mai sus şi în aşa context urma să constate şi elucideze următoarele circumstanţe: 1. *Agentul constatator a stabilit în mod eronat răspunderea contravenţională*, *neluînd în calcul circumstanţele de fapt și de drept*, *cunoscînd că persoanele implicate în accident deja completase formularul de constatare.* 2. *Dat fiind faptului că a fost emis procesul verbal cu privire la contravenţie de către agentul constatator în mod abuziv*, *instanţa de judecată*, *a emis o Hotărâre neîntemeiată şi ilegala prin care Deliu Grigore a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzută la art. 242 alin. (1) Cod Contravenţional.*

Prin urmare, consideră că omisiunea instanţei de a aplica legea care trebuia să fie aplicată şi neelucidarea/lipsa constatării tuturor circumstanţelor constituie temei de casare a hotărârii.

În acest sens, solicită apelanta ca Colegiul civil să rețină că instanţa de fond nu a cercetat multiaspectual, probele din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor.

Suplimentar, menționează că Hotărârea instanţei de judecată prin care s-a stabilit vinovăţia lui Deliu G. nu constituie un act în baza căruia se va stabili despăgubirea de asigurare.

Reiterând cele invocate mai sus, dacă instanţa ar fi aplicat legea care trebuia aplicată, ar fi conştientizat faptul că anume formularul de constatare amiabilă este actul primar în bază căruia urmează a fi stabilită despăgubirea de asigurare.

În sensul dat, constată că acţiunile arbitrare ale instanţei de fond care duc la crearea unui precedent judiciar defectuos, deoarece nu se poate spune că dacă o hotărâre a instanţei de judecată chiar dacă este ilegală şi neîntemeiată, dar a devenit irevocabilă atunci urmează a fi luată în considerare ca proba admisibilă şi pertinentă.

Consideră că instanţa de fond urma să aplice legea specială şi anume Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în vigoare la data accidentului rutier care prevede 2 tipuri de acte de vinovăţie şi anume: 1. Formularul de constatare amiabilă de accident care în temeiul acestuia compania de asigurări va achita nu mai mult de limita admisibilă în mărime de 15 mii lei; 2. Actele de la poliţie pentru daune ce depăşesc 15 mii lei sau în situaţia în care părţile implicate în accident nu doresc să încheie formularul de constatare amiabilă de accident.

În contextul dat, rezultă că intimaţii au ales opţiunea de a recurge la completarea formularului de constatare amiabilă de accident.

În acest context odată cu completarea formularului de constatare amiabilă de accident este înlăturată răspunderea contravenţională şi astfel este contrar prevederilor codului contravenţional deschiderea dosarului contravenţional după încheierea formularului de constatare amiabilă de accident.

Suplimentar, menționează că circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin de către instanţa de fond şi anume că după regularizarea dosarului de daune în baza Formularului, ”Constatare amiabilă de accident ”, aşa cum a solicitat prin cerere intimatul, compania de asigurări a decis achitarea despăgubirii de asigurare în limitele prevăzute de art. 18^1 din Legea 414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru

pagube produse de autovehicule şi anume în limita maximă admisibilă de 15.000,00 lei.

De asemenea, relevă faptul că instanţa de fond nu a aplicat legea care trebuia aplicată, care potrivit art. 387 lit. a) CPC constituie temei de casare şi anume:

- art. 14 alin. (l) şi alin. (2), lit. (c) din Legea 414 care prevede expres faptul că „*Despăgubirea de asigurare va fi stabilită şi achitată în limitele răspunderii asigurătorului. Limitele răspunderii asigurătorului sînt: c) cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorităţii de supraveghere — la avarierea sau distrugerea de bunuri*, *în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul.* ”

- Hotărârea nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident (în continuare Hotărârea nr.37/14) *„în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul la avarierea sau distrugerea de bunuri*, *se stabileşte cuantumul maxim de despăsubire în mărime de 15.000 lei, ce se consideră daună nesemnificativă.*

La fel, susține că prima instanţă urma să constate faptul că prin ordinul de plată nr. 3480 din 16 august 2022, a fost achitat cuantumul maxim de despăgubire în mărime de 15.000 lei, prevăzut de Hotărârea nr. 37/14.

Astfel, atât timp cât intimatului i-a fost achitată suma maximă admisibilă în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul în sumă de 15.000 lei, nu a fost necesitatea de a negocia o sumă care a fost deja stabilită la pragul maxim admisibil.

Subsidiar, reține că instanţa de fond a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, care potrivit art. 387 lit. b) CPC constituie temei de casare a hotărârii.

Mai exact, instanţa de fond a aplicat art. 22 alin. (10) şi 24 alin. (1) din Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, însă menţionează că legea dată nu este aplicabilă acţiunii date deoarece acordul spre semnare a fost propus în luna august 2022, dar legea la care face trimitere reclamantul a intrat în vigoare, doar la data de 01 aprilie 2023.

Cu referire la argumentul instanţei potrivit căreia „ *Instanţa de judecată v-a considera întemeiată şi reală suma solicitată de către reclamant în calitate de despăgubire materială, întrucît, aceasta a fost probată, conform normelor sus indicate, prin documente emise de către unităţile de reparaţii, mai mult ca atît, reclamantul indicînd o sumă mai mică decît cea constatată, indicînd suma reală care a fost cheltuită pentru repararea automobilului,* menţionează că instanţa de fond a omis să constate faptul că, suma despăgubirii de asigurare ce depăşeşte limita despăgubirii de asigurare conform formularului de constatare amiabilă în cuantum de 15.000.00 lei, urmează a fi încasată exclusiv de la persoana vinovată - Deliu Grigore şi nicidecum de la compania de asigurări, iar cererea de chemare în judecată concretizată prin care se solicită repararea prejudiciului material doar din contul companiei de asigurări, este absolut greşită, care contravine cadrului normativ în vigoare.

Totodată, cu privire la argumentul instanţei de fond că „ *Cerinţa reclamantului cu privire la încasarea despăgubirii materiale din contul pîrîtului C.A. ”General Asigurări ”S.A. este una întemeiată şi legală, întrucît*, *asigurătorul RCA are obligaţia de a plăti despăgubiri de asigurare persoanei păgubite pentru pagubele produse de un accident de vehiculul al cărui proprietar şi/sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie RCA.* ”, remarcă faptul că instanţa de fond eronat a interpretat legea, ceea ce constituie temei de casare conform art. 387 lil. c) CPC şi anume faptul că apelanta are obligaţia de a plăti despăgubirile de asigurare dar în limitele prevăzute de lege şi anume în limita de 15 mii lei conform formularului de constatare amiabilă, iar suma ce excede urmează a fi achitată de către persoana vinovată, conform prevederilor legale sus menţionate.

La fel, apelanta face trimitere la practica judiciară, și anume: Hotărârea Judecătoriei Chișinău din 23.04.2023 în cauza civilă nr. 2-27852/2022 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Negru Mariana către C.A. ”General Asigurări” S.A., intervenientul accesoriu Suruceanu Constantin, cu privire la recuperarea prejudiciului şi compensarea cheltuielilor de judecată, care este identică cu acțiunea înaintată de reclamantul Popovici Valentin în prezenta cauză. Prin hotărârea sus-indicată, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În drept, apelul este întemeiat pe dispoziţiile legale ale art. 357, 358, 385, 386, 387, Cod procedură civilă al R.Moldova.

13. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 10 iunie 2025 cererea de apel a C.A. ”General Asigurări” a fost acceptată spre examinare. Prin aceeași încheiere s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea de către participanții la proces a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de procedură civilă, sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 14 iulie 2025 (fila dosarului 37, volumul II).

14. În termenul acordat de către instanța de apel, intimatul Valentin Popovici nu a prezentat referință la apelul declarat de C.A. „ General Asigurări ” S.A.

V. Poziția părților în ședința instanței de apel:

15. În ședința de judecată apelanta C.A. „General Asigurări ” S.A., reprezentată de Tudor Popa, a pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat.

16. În ședința instanței de apel, intimatul Valentin Popovici și reprezentantul acestuia, avocatul Veaceslav Lupacescu, au pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

17. Intimatul Deliu Grigore în ședință de judecată a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond. Suplimentar, a precizat că, inițial a dorit să soluționeze amiabil situația cu Popovici Valentin. În Avizul cu privire la producerea accidentului rutier depus la Compania de Asigurări este semnătura sa, deoarece dânsul a completat actul dat.

VI. Aprecierea instanţei de apel:

18. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale aplicabile speței, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți conchide că apelul declarat de C.A. „General Asigurări ” S.A., este întemeiat și pasibil de admitere, din următoarele considerente.

19. Potrivit art. 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, ”instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să casezeze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre;”

20. Conform art. 386 alin. (1), lit. a), b), c) Cod de procedură civilă, ”hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, nu au fost stabilite și elucidate pe deplin;

b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite prin probe veridice și suficiente;

c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei;

d) Normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat”.

21. Potrivit art. 386 alin. (1), lit. a), b), c) Cod de procedură civilă,

”Se consideră că normele de drept material sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b[1]) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat eronat legea;”

22. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă,

”(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(4) – *abrogat.*

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.”

23. Potrivit art. 118 Cod de procedură civilă, ”(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (3)Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.”

24. Art. 121 din Cod de procedură civilă prevede că, ”instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.”

25. Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, ”instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.”

26. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, ”la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.”

27. Iar prevederile art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, ”hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.”

28. Din conținutul normelor citate *supra*, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reține că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, și constă în verificarea temeiniciei și legalității hotărârii primei instanțe, în limite cererii de apel, prin prisma circumstanțelor de fapt și de drept reținute a fiind constatate, a concluziilor enunțate în acest sens de către instanța de fond în sensul admiterii sau respingerii pretențiilor din acțiune, precum și prin prisma motivelor invocate în apel și a obiecțiilor intimatului/intimaților.

29. Totodată, completul de juecată menționează că, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

30. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

31. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

LIMITELE EXAMINĂRII CAUZEI ÎN INSTANȚA DE APEL

32. Hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024 (pct. 6 *supra*) este atacată cu apel doar de către C.A.”General Asigurări” S.A. (pct. 7-12 *supra*), care își exprimă dezacordul în partea ce ține de încasarea de la C.A.”General Asigurări” S.A. în beneficiul reclamantului Popovici Valentin a prejudiciului material în mărime de 32.468,72 lei, solicitând casarea parțială a hotărârii în acestă latură și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii înaintate față de C.A. ”Generale Asigurări”, ca fiind neîntemeiată.

33. Potrivit art. 373 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă stipulează expres că, ”instanța de apel verifică, **în limitele cererii de apel,** (…) legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. **În limitele apelului**, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în

hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.”

34. Totodată, alin. (6) al aceluiași articol statuează că, ”apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.”

35. Așa fiind, ținând cont de principiul disponibilității părților și examinării cauzei în apel în limitele solicitărilor din cererea de apel, situație reglementată de art. 27 alin. (1) și art. 373 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond doar în partea atacată, în rest, prezumându-se că aceasta este una întemeiată și legală, fiind acceptată de părțile în litigiu.

36. Completul de judecată consideră că hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii și încasării de la C.A.”General Asigurări” S.A. în beneficiul reclamantului Popovici Valentin a prejudiciului material în mărime de 32.468,72 lei și încasarea de la C.A.”General Asigurări”S.A. la bugetul de stat a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 1.424,00 lei, urmează a fi casată, cu reexaminarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri în această latură, în temeiul art. 385 lit. c), art. 386 alin. (1), lit. c), d) și art. 387 lit. a) și b) Cod de procedură civilă, din motiv că instanța de fond nu a aplicat la soluționarea cauzei legea materială care trebuia fie aplicată, ci a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Ba mai mult, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

37. Astfel, prima instanță a aplicat eronat la soluționarea cauzei și emiterea hotărârii 16 decembrie 2024 prevederile Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, pe când urma să aplice prevederile Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Or, Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022 a intrat în vigoare la data de 1 aprilie 2023, iar accidentul de circulației la care se referă prezenta cauză s-a produs la data de 5 august 2022.

38. Mai mult, art. 44 alin. (2) al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 prevede expres că, ”prezenta lege **se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie** RCA **emise după data intrării în vigoare a acesteia** şi în legătură cu toate pagubele care se despăgubesc în baza acestora.”

39. Așadar, la soluționarea prezentei cauze urmează a fi aplicate prevederile nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

Codul contravențional al Republicii Moldova

40. Articolul 26 lit. f) Cod Contravențional:

”Înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are locul în cazul constatării amiabile a accidentului rutier”

41. Potrivit art. 31^1 alin. (4) Cod Contravențional:

”Constatarea amiabilă a accidentului rutier înlătură răspunderea contravențională.”

42. Articolul 446 lit. a) Cod Contravențional:

”În cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă răspunderea contravenţională a fost înlăturată conform art. 19, 21–31^1.”

Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

43. Articolul 2 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006,

” În sensul prezentei legi, prin asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule se înțelege contractul de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA prin care un asigurător autorizat se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare”.

44. Articolul 3 din aceeași Lege, ”obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului de autovehicul pentru orice pagubă sau

vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.”

45. Articolul 14 alin. (1) şi alin. (2), lit. (c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006,

”(1) Despăgubirea de asigurare va fi stabilită şi achitată în limitele răspunderii asigurătorului.

(2) Limitele răspunderii asigurătorului sînt: c) cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorităţii de supraveghere — la avarierea sau distrugerea de bunuri, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul. ”

46. Articolul 18^1 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Constatarea amiabilă a accidentului de autovehicul:

”(1) Procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul (în continuare – *constatare amiabilă*) este o soluție de constatare a faptelor, a circumstanțelor și a persoanei vinovate de producerea accidentului, alternativă procedurii aplicate de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri și ai procuraturii, și este aplicabilă doar cu condiția exprimării benevole a voinței părților de a recurge la aceasta.

(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, cu recunoașterea vinovăției de către persoana răspunzătoare de producerea accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului persoanei vinovate împreună cu cererea de despăgubire.

(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) în accident sînt implicate doar două autovehicule;

b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative;

c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decît autovehiculele implicate în accidentul rutier;

d) proprietarii sau utilizatorii autovehiculelor implicați în accident dețin, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile și emise cu cel puțin 24 de ore înainte de momentul producerii accidentului;

e) există consimțămîntul ambilor conducători de autovehicule implicați în accident privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate autovehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște vinovăția;

f) conducătorii de autovehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a fotografia locul accidentului rutier sau de a înregistra datele martorilor (dacă aceștia există).
Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, cu excepția condiției de la lit. b), formularul „Constatare amiabilă de accident" completat și semnat de către conducătorii de autovehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente.

(4) Forma și conținutul formularului „Constatare amiabilă de accident", precum și normele privind utilizarea acestui formular se aprobă de către autoritatea de supraveghere, cu avizul Poliției, și se eliberează asiguratului gratis. Se interzice inscripționarea altor informații pe formularul-tip decît a celor prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Formularul „Constatare amiabilă de accident" prevede, în mod obligatoriu, informații despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale autovehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde" (în cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele cauzate autovehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Formularul „Constatare amiabilă de accident" conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, și se eliberează asiguratului de către asigurător odată cu polița de asigurare RCA sau la cerere.

(6) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă, cererea de despăgubire se depune de către persoana păgubită la asigurătorul persoanei vinovate, cu anexarea formularului „Constatare amiabilă de accident", completat corespunzător și semnat de ambele părți, în baza acestuia fiind deschis dosarul de daune de către asigurător.

(7) În cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit. b) a alineatului menționat, caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. c). Refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează părțile în dreptul de a se adresa la organele sau instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier și de a înainta, în baza documentelor de constatare întocmite de aceste organe sau instituții, o nouă cerere de despăgubire în modul prevăzut la capitolul V din prezenta lege.

(8) Asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident" este completat în mod ilizibil, este incomplet, conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau păgubitul a contribuit la înlăturarea erorilor, asigurătorul avînd posibilitatea să le înlăture.

(9) În cazul în care asigurătorul nu este de acord cu vinovăția recunoscută de asiguratul său în baza formularului „Constatare amiabilă de accident" sau în cazul în care asiguratul își retrage recunoașterea vinovăției, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege, fiind în drept să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile calendaristice de la data achitării despăgubirii, examinarea în fond a formularului „Constatare amiabilă de

accident”, stabilirea vinovăției și, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul persoanei recunoscute vinovate de instanța de judecată.

(10) Dosarul de daună deschis în urma accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă se instrumentează conform procedurii generale prevăzute de prezenta lege.”

47. Punctul 3 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident (în continuare Hotărârea nr.37/14)

„în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul la avarierea sau distrugerea de bunuri, se stabileşte cuantumul maxim de despăsubire în mărime de 15.000 lei, ce se consideră daună nesemnificativă.”

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE PENTRU SOLUȚIONAREA CAUZEI ȘI APRECIEREA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT APLICABILE SPEȚEI

48. Potrivit materialelor cauzei, la 5 august 2022, în jurul orei 07:45 în orașul Rîșcani, pe strada Independenței, 8, s-a produs un accident rutier, în care a fost implicat autovehiculul de model ”FORD TRANZIT”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Deliu Grigore, a.n. ***** domiciliat *****, și autovehiculul de model ”Volkswagen T5”, cu număr de înmatriculare *****, condus de Popovici Valentin.

49. Conducătorul Popovici Valentin a sesizat despre acest accident rutier serviciul 112, fapt confirmat prin Informația înregistrată telefonic sub nr. 2818 în REI-2 al Inspectoratului de poliție Rîșcani pe 5 august 2022, ora 07:59 (fila dosarului 10, volumul I).

50. La fața locului s-au deplasat angajații poliției din cadrul Inspectoratului de poliție Rîșcani, care între orele 08-09:00, în prezența ambilor conducători auto, au întocmit procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schița accidentului rutier (fila dosarului 11-12, volumul I).

51. Vinovat de producerea accidentului rutier s-a constatat a fi conducătorul Deliu Grigore, însă proces-verbal cu privire la contravenție nu a fost întocmit,

deoarece conducătorii auto Popovici Valentin și Deliu Grigore au convent să soluționeze cazul conform procedurii de constatare amiabilă a accidentului, reglementată de prevederile art. 26 lit. f), 31/1 alin. (4), art. 446 lit. a) Cod contravențional (a se vedea pct. 40-42 *supra*).

52. Astfel, conform Formularului ”Constatare amiabilă de accident” din 5 august 2022, completat și subsemnat de ambii conducători, Deliu Grigore, a recunoscut vinovăția sa de comiterea accidentului rutier și faptul că în rezultatul accidentului rutier a fost parțial deteriorat autovehiculul de model ”Volkswagen T5”, cu număr de înmatriculare *****, fiind cauzat proprietarului Popovici Valentin prejudiciu material (fila dosarului 76, volumul II).

53. Potrivit certificatului de înmatriculare, automobilul de model ”Volkswagen T5”, cu număr de înmatriculare *****, aparține reclamantului Popovici Valentin.

54. La fel, materialele cauzei atestă că, răspunderea civilă obligatorie internă (RCA) pentru pagubele produse de autovehiculul de model ” FORD TRANZIT”, cu numărul de înmatriculare *****0, condus de Deliu Grigore, a fost asigurată la Compania de Asigurări ” General Asigurări” S.A., conform contractului nr. RCAI-007686506 din 14 mai 2022, pentru perioada: 14 mai 2022 - 13 mai 2023 (fila dosarului 9, volumul I).

55. Tot pe 5 august 2022 ambii conducătorii auto Popovici Valentin și Deliu Grigore s-au deplasat la sediul Companiei de Asigurări ”General Asigurări” S.A. în mun. Bălți, unde Popovici Valentin personal a depus o cerere de reparare a daunei, în care a indicat expres: ”*Rog să mi se efectueze constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, cauzate în urma accidentului rutier conform Formularului ”Constatare amiabilă de accident”; data evenimenului 05.08.2022, ora 07:50; locul evenimentului: Rîșcani, Independenței, 8*” (fila dosarului 75, volumul I).

56. La rândul său vinovatul de comiterea accidentului, conducătorul Deliu Grigore, la 5 august 2022 a depus la sediul Companiei de Asigurări ”General Asigurări” S.A. un Aviz cu privire la producerea accientului rutier, în care a indicat

inter-alia: ”*Vă aduc la cunoştinţă despre comiterea unui accient rutier comis din vina mea conform Formularului ”Constatare amiabilă de accident” data evenimenului 05.08.2022, ora 07:50; locul evenimentului: Rîşcani, Independenţei, 8; Recunosc vina*” (fila dosarului 75 *verso*, volumul I).

57. Drept urmare, Compania de Asigurări ”General Asigurări” S.A. în baza actelor depuse de persoanele implicate în accident și a prevederilor 18^1 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Constatarea amiabilă a accidentului de autovehicul (pct. 46 *supra*), a deschis dosarul de daune nr. 2137-22-RCA/CA (fila dosarului 16-17, volumul I).

58. În cadrul acestui dosar de daune, la 5 august 2022, ora 17.08, în mun. Bălți str. Fiodor Dostoievski, 62, de către expertul Scutelnic Valeriu, cu participarea conducătorilor auto Popovici Valentin și Deliu Grigore, a fost întocmit Procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 2137-22-RCA, în care au fost reflectate deteriorările cauzate prin accidentul rutier mijlocului de tranport de model VW-T5, cu nr. de înmatricuare *****, care aparține lui Popovici Valentin. Ambii conducători au subsemnat acest proces-vrbal fără de obiecții, în partea finală a acestuia fiind menționat că: ”*cu deteriorările menţionate mai sus sunt de acord şi accept stabilirea despăgubirii de asigurare în baza actelor de evaluare a evluatorilor independenţi şi/sau unităţilor de specialitate contractate de CA ”Generale Asigurări” S.A.*” (fila dosarului 76-77, volumul I).

59. Porivit Devizului de calcul a valorii reparației nr. 2093 din 15 august 2022, întocmit de S.R.L. ”Eurotaxglas” în cadrul Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA, s-a stabilit că dauna cauzată prin deteriorarea mijlocului de tranport de model ”VW-T5”, cu nr. de înmatricuare ***** care aparține reclamantului, constituie 31.976 lei (fila dosarului 77 *verso*-78, volumul I).

60. Prin ordinul nr. 3706 din 16 august 2022, emis de C.A. „General Asigurări” S.A., s-a aprobat despăgubirea de asigurare a păgubitului Popovici Valentin în sumă de 15.000,00 lei (fila dosarului 78 *verso*, volumul I), ceea ce constituie suma maximă admisibilă a despăgubirii ce poate fi stabilită în urma întocmirii de către reclamantul (păgubitul) Popovici Valentin și pârâtul (vinovatul

de accident) Deliu Grigore conform Formularului de constatare amiabilă de accident din 5 august 2022, potrivit prevederilor articolului 14 alin. (2), lit. (c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 și pct. 3 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident (a se vedea pct. 45, 47 *supra)*.

61. Prin urmare, în baza ordinului de plată nr. 3480 din 16 august 2022, plătitorul C.A. „General Asigurări" S.A., a transferat beneficiarului Popovici Valentin, despăgubirea de asigurare în sumă de 15.000,00 (cincisprezece mii,00) lei, cu titlu de plată pentru compensarea pagubei cauzate automobilului "Volkswagen T5", cu numărul de înmatriculare ***** (fila dosarului 79, volumul I).

62. La rândul său, Popovici Valentin, după cum a confirmat și în ședința instanței de apel, a acceptat suma data, neînaintând la acea etapă obiecții și/sau anumite excepții.

63. Astfel, Completul de judecată al Curții de Apel Nord constată că, urmare a producerii accidentului rutier din 5 august 2022 C.A. „General Asigurări" S.A. a achitat păgubitului Popovici Valentin despăgubirea de asigurare în suma maximă admisibilă de 15.000,00 (cincisprezece mii,00) lei, în cadrul Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA, conform procedurii în baza Formularului de constatare amiabilă a accidentului, pentru care au optat ambii conducători auto Popovici Valentin și Deliu Grigore. Drept urmare, dosarul de daune nr. 2137-22-RCA a fost închieiat.

64. Cu toate acestea, instanța de apel constată că, distinct de circumstanțele enunțate *supra*, în pofida semnării de către conducătorii auto Popovici Valentin și Deliu Grigore a Formularului "constatare amiabilă de accident" din 5 august 2022 și, pornirea în baza acestuia, la cererea păgubitului Popovici Valentin, de către C.A. "Generale Asiguri" S.A. la 5 august 2022 a Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA, conform procedurii pe baza Formularului "constatare amiabilă de accident", la 8 august 2022 Popovici Valentin s-a prezentat în Inspectoratul de poliție Rîșcani, solicitând să fie întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Deliu Grigore, în legătură cu accidentul rutier menționat.

65. Astfel, fără ca Formularul ”constatare amiabilă de accident” din 5 august 2022 să fi fost denunțat/anulat de părți sau ca conducătorul Deliu Grigore să-și retragă vinovăția (a se vedea în acest sens art. 13/1 alin. (9) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, pct. 46 *supra*), contrar prevederilor art. 26 lit. f), 31/1 alin. (4), art. 446 lit. a) Cod contravențional (pct. 40-42 *supra*), la 8 august 2022 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Rîșcani, în privința lui Deliu Grigore a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria /nr.MAI 05592145, pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional (*Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor*), pe faptul accidentului rutier din 5 august 2022, proces-verbal pe care l-a remis spre examinare Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani), deoarece la acel moment, în cazul aplicării sancțiunii contravenționale, Deliu Grigore acumula mai mult de 15 puncte de penalizare, ceea ce constituia temei de privare de dreptul de a conduce vehicule (fila dosarului 14, volumul I). În consecință, prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022 Deliu Grigore a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional și aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale ce constituie suma de 900 lei și aplicarea a 5 puncte de penalizare (fila dosarului 6-7, volumul I). Instanța nu a aplicat în privința lui Deliu Grigore sancțiunea sub formă de privarea de dreptul de conduce vehicule, deoarece la data emiterii hotărârii 7 din cele 11 puncte de penalizare pe care dânsul le acumulase pentru comiterea altor contravenții în domeniul circulației rutiere, erau deja expirate.

66. Ulterior, Popovici Valentin s-a adresat unilateral la S.R.L. ”Expertiza-Auto-Plus”, care a întocmit Actul de evaluare a pagubei nr. 3309/10A din 17 octombrie 2022, potrivit căruia valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehicolului marca ”Volkswagen T5”, cu numărul de înmatriculare ***** constituie 55.689,59 lei (fila dosarului 19-24, volumul I).

67. La 03 decembrie 2022 Popovici Valentin a remis în adresa S.A. ”Generale Asigurări” S.A. o cerere prealabilă cu scrisoare recomandată DS8007256726AR, prin care, invocând hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022 în privința lui Deliu Grigore și Raportul de evaluare a pagubei nr. 3309/10A din 17 octombrie 2022 întocmit de S.R.L. ”Expertiza-Auto-Plus”, a

solicitat să-i fie achitată în temeiul Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 valoarea prejudiciu cauzat în sumă de 55.689,59 lei (fila dosarului 32-34, volumul I). S.A. ”Generale Asigurări” S.A. nu a răspuns la această cerere.

68. Peste un an, la 15 decembrie 2023 Popovici Valentin, reprezentat de avocatul Lupacescu Veaceslav, s-a adresat cu cererea de chemare în judecată în cauză în Judecătoria Bălți (sediul central) împotriva S.A. ”Generale Asigurări” S.A. și Deliu Grigore, solicitând încasarea, în mod solidar, de la aceștia a despăgubirii materiale în sumă de 47.468,72 lei, invocând faptul că a reparat în mod individual autovehiculul ”Volkswagen T5”, cu numărul de înmatriculare *****, cheltuind efectiv mai puțin decât suma stabilită prin Raportul de evaluare a pagubei nr. 3309/10A din 17 octombrie 2022.

69. Prin cererea privind micșorarea pretențiilor din 26 noiembrie 2024, reclamantul Popovici Valentin și-a modificat pretențiile, solicitând în continuare încasarea doar de la pârâtul C.A. „General Asigurari” S.A. a despăgubirii materiale, în sumă de 32.468,72 lei, deducând din suma de 47.468,72 lei solicitată inițial, suma de 15.000 lei, primită ca despăgubire de asigurare de S.A. ”Generale Asigurări” S.A., în baza Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA (fila dosarului 117, volumul I).

70. Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că pretenția reclamantului-intimat Popovici Valentin privind încasarea de la pârâtul-apelant C.A. „General Asigurari” S.A. a despăgubirii materiale, în sumă de 32.468,72 lei, în baza prevederilor Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, este neîntemeiată.

71. În primul rând, instanța de apel reiterează că, la caz, prevederile Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, nu sunt aplicabile, aplicabile speței fiind prevederile Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (a se vedea mai detaliat concluziile instanței de apel în această latură la pct. 37-39 *supra*).

72. În al doilea rând, instanța de apel reține că suma despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul material cauzat urmare a producerii accidentului rutier din 5 august 2022 C.A. „General Asigurări" S.A. a fost stabilită și achitată păgubitului Popovici Valentin în suma maximă admisibilă de 15.000,00 (cincisprezece mii,00) lei, în temeiul ordinului nr. 3706 din 16 august 2022, emis de C.A. „General Asigurări" S.A., "*cu privire la despăgubirea de păgubitului Popovici Valentin"*, emis în cadrul Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA, instrumentat conform procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, în baza cererii păgubitului, cu respectarea prevederilor art. 14 alin. (2), lit. (c), art. 18^1 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 și pct. 3 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident (pct. 45-47 *supra*).

73. Curtea de Apel Nord relevă că, Ordinul nr. 3706 din 16 august 2022, emis de C.A. „General Asigurări" S.A., prin care a fost stabilită despăgubirea de asigurare în sumă de 15.000 lei, în cadrul procedurii conform Formularului "constatare amiabilă de accident" nu a fot contestat în modul prevăzut de lege de către păgubitul Popovici Valentin, acesta fiind în vigoare până în prezent. Mai mult, în temeiul ordinului dat și a ordinului de plată nr. 3480 din 16 august 2022, C.A. „General Asigurări" S.A., a transferat beneficiarului Popovici Valentin, despăgubirea de asigurare în sumă de 15.000,00 (cincisprezece mii,00) lei, iar ultimul nu a obiectat asupra acesteia la momenul respectiv, dosarul de daune fiind încheiat.

74. În lumina circumstanțelor de fapt și de drept enunțate *supra*, argumentele reclamantului/intimat și reprezentantului acestuia, bazate pe faptul că, la 8 august 2022 (ulterior încheierii Formularului "constatare amiabilă de accident") de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Rîșcani, în privința lui Deliu Grigore a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI 05592145, pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional (*Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor*), pe faptul accidentului rutier din 5 august 2022, pe care l-a remis spre examinare Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani), iar prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022 Deliu Grigore a fost recunoscut culpabil de comiterea

contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale, nu prezentă relevanță la soluționarea prezentei cauze și nu poate răsturna decizia adoptată în Dosarul de daune nr. 2137-22-RCA, care fost instrumentat conform procedurii pe baza Formularului de ”constatare amiabilă de accident”, la cererea păgubitului Popovici Valentin. Cu atât mai mult că, sub aspectul normelor de drept prevăzute la art. 26 lit. f), art. 31/1 alin. (4), art. 446 lit. a) Cod contravențional (pct. 40-42 *supra*), Deliu Grigore nici nu urma să fie atras la răspundere contravenţională din moment ce exista Formularul ”constatare amiabilă de accident”, încheiat între Popovici Valntin și Deliu Grigore, ce atestă aplicarea constatării amiabile în accident rutier, respectându-se prevederile art.18[1] din Legea nr. 414 din 21.12.2006 și prevederile Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident. Mai mult, Formularul ”constatare amiabilă de accident”, încheiat de Popovici Valentin și Deliu Grigore la 5 august 2022 nu a fost rezoluționat/denunțat de părți și nici anulat. La fel, Deliu Grigore nu și-a retras vinovăția recunoscută prin acest Formular, cu comunicarea despre acest fapt C.A. „General Asigurări” S.A, cum prevede art.18[1] alin. (9) al Legii nr. 414 din 21.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

75. În plus, din conținutul procesului-verbal cu rivire la contravenție din 8 august 2022 și hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022 rezultă că, atât făptuitorul Deliu Grigore, cât și victima Popovici Valentin, acționând cu rea-credință, nu au comunicat instanței despre faptul constatării amiabile a accidentului rutier prin încherea de către părți la data de 5 august 2022 a Formularului de ”Constatare amiabilă de accident”. Astfel, instanța de judecată la adoptarea hotărârii din 13 octombrie 2022 a fost lipsită de posibilitatea de a cunoaște și, respectiv, de a se pronunța, prin prisma prevederilor art. 26 lit. f), art. 31/1 alin. (4), art. 446 lit. a) Cod contravențional, asupra legalității întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție și a tragerii la răspundere contravențională a lui Deliu Grigore, care nu și-a retras vinovăția sa recunoscută prin Formularului de ”Constatare amiabilă de accident” din 5 august 2022, pledând și în continuare vinovat de comiterea accidentului rutier.

76. Sub acest aspect, instanța de apel reține că, articolul 14 alin. (2) Cod civil prevede expres că, ”Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său (…) de rea-credință.”

77. Critic apreciază instanța de apel și alegațiile reclamantului/intimat cum că Formularul ”Constatare amiabilă de accident” din 5 august 2022 și alte acte legate de inițierea Dosarului de daune nr. 2137-22-RCA, întocmite la aceeași dată, au fost semnate de el sub influența înșelăciunii și a dolului din partea reprezentantului C.A. ”Generale Asigurări” S.A., care nu i-au explicat că suma maximă a despăgubirii de asigurare conform acestei proceduri este de 15.000 lei, pe când dauna reală era mai mare decât acea sumă.

78. Mai întâi, instanța de apel notează că, încheierea unor acte juridice sub imperiul unei erori esențiale sau a căror încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părţi se referă la aspectele de nulitate relativă (art. 340, art. 341 Cod civil). Respectiv, nulitatea acestora poate fi constatată de instanța de judecată doar la acțiunea înaintată de persoana interesată, or, nulitatea relativă nu poate fi invocată pe cale de excepție de către părți sau constatată de instanță din oficiu. Însă o astfel de acțiune din partea reclamantului Popovici Valentin nu a fost înaintată. Astfel, alegațiile reclamantului apelant în sensul menționat în pct. 77 *supra* sunt nefondate și pur declarative.

79. Reclamantul/intimat, susținut de reprezentantul său, avocatul Lupacscu Veaceslav, a mai invocat și faptul cum că el nu a înțeles conținutul și sensul Formlarul ”constatare amiabilă de accident” și a celorlalte acte semnate de el la S.A. ”Generale Asigurări” S.A. pe 5 august 2022 cu referire la dosarul de daune, deoarece este vorbitor de liba rusă, însă nu a fost asistat de un interpret.

80. Instanța consideră neîntemeiate și aceste alegații, din următoarele motive. Reclamantul/intimat s-a născut și domiciliază în Republica Moldova, fiind cetățean al acestei țări. Mai mult, cererea prealabilă adresată S.A. ”Generale Asigurări”, cererea de chemare în judecată inițială, precum și cererile suplimentare de concredizare a pretențiilor din acțiune din 12 martie 2024 și 26 noiembrie 2024 au fost întocmite în limba română, fiind semnate personal de Popovici Valentin. De asemenea și celelalte înscrisuri probatorii prezentate de către el pe parcursul

procesului dat sunt întocmite în limba română. Totodată, instanța de apel reține că, participând la examinarea cauzei în instanța de fond, reclamantul nu a invocat faptul că nu posedă limba de stat și nici nu a solicitat asigurarea sa cu un interpret.

81. În ceea ce privește argumentele reclamantului/apelant susținute de reprezentantul său, avocatul Veaceslav Lupacescu, că C.A. ”Generale Asigurări” S.A. trebuia să refuze în regularizarea Dosarului de daune conform procedurii pe baza Formularului ”constatare amiabilă de accident”, din motivul că mărimea prejudiciului real cauzat prin deteriorarea în accidentul rutier a automobilului reclamantului nu era una nesemnificativă, fiind mai mare decât suma de 15.000 lei, completul de judecată al Curții de Apel Nord le consideră neîntemeiate. Or, potrivit articolul 18^1 alin. (7) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul **este în drept** să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, **cu excepția condiției de la lit. b) a alineatului menționat (accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative),** caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. c).

82. Aici, instanța de apel ține să evidențieze că, la 5 august 2022 conducătorii auto Popovici Valentin și Deliu Grigore, de comun acord și conștient au aplicat pentru procedura pe baza Formularului ”constatare amiabilă de accident”, urmărind astfel scopul ca Deliu Grigore (șofer profesionist, angajat în câmpul muncii, fila dosarului 8, 9, 14, volumul I), să nu fie tras la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, or, la acea data el deja avea acumulate 11 puncte de penalizare pentru comiterea unor alte contravenții în domeniul circulației rutiere, iar drept urmare, să-i achite lui Popovici Valentin prejudiciul material cauzat prin accident în partea neacoperită de suma maximă a despăgubirii de asigurare de 15.000 lei, conform procedurii sus-menționate.

83. Acest fapt rezultă cert din conținutul hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 13 octombrie 2022 și declarațiile date de către Popovici Valentin și Deliu Grigore în acel proces. Astfel, Popovici Valentin, fiind audiat în calitate de victimă, a menţionat că, agentul companiei de asigurări i-a comunicat că

trebuie să facă cunoştinţă cu paguba ce i-a adus, unde a semnat nişte acte. Paguba era mai mare, aproximativ la 35000 lei decât suma de 15000 lei. Iar Deliu Grigore (apropos apărat în acel proces de avocatul Lupacescu Veaceslav, care în prezentul proces reprezintă deacum partea adversă), fiind audiat în calitate de contravenient, a declarat *inter alia* că, iniţial cu Popovici Valentin s-au înţeles şi au convenit la suma de 15000 lei, apoi s-au înţeles la suma de 24000 lei. Avea nişte puncte de penalizare. Până la final nu a ajuns la un numitor comun (pct. 65 *supra*/fila dosarului 6-7, volumul I).

84. În ceea ce privește argumentele reclamantului/intimat cum că despăgubirea de asigurare nu ar fi fost stabilită în baza unui acord încheiat între asigurător și persoana păgubită, instanța de apel de asemenea le consideră nefondate, or, ținând cont de faptul că reclamantului/intimatul i-a fost achitată suma maximă admisibilă în cazul aplicării procedurii pe baza Formularului ”constatare amiabilă de accident” în sumă de 15.000 lei, nu era nicio necesitate de a mai negocia suma care a fost deja stabilită la pragul maxim admisibil, în baza ordinului asigurătorului nr. 3706 din 16 august 2022.

85. Prin urmare, reieșind din circumtanțe descrise *supra*, suma despăgubirii de asigurare ce depăşeşte limita despăgubirii de asigurare conform Formularului ”de constatare amiabilă de accident” în cuantum de 15.000.00 lei, urma a fi încasată, la cererea reclamantului/intimat exclusiv de la persoana vinovată de comiterea accidentului - Deliu Grigore (așa cum s-au înțeles inițial pe 5 august 2022) şi nicidecum de la C.A. ”Generale Asigurări” S.A. Însă prin cererea de chemare în judecată așa după cum a fost concretizată de reclamantul/intimat prin cererea din 26 noiembrie 2024, dânsul, neîntemeiat și contrar cadrului legal incident, a solicitat încasarea acestui excedent (diferenței) din contul companiei de asigurări.

86. Potrivit art. 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, ”instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să casezeze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre;”

87. Prin urmare, în vederea reparării erorilor admise de instanța de fond, completul de judecată al Curții de Apel Nord, conducându-se de prevederile art.

385 lit. c) Cod de procedură civilă, va admite apelul declarat de C.A. ”General Asigurări” S.A., va casa parțial hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024, în partea încasării de la C.A.”General Asigurări” S.A. a prejudiciului material în mărime de 32.468,72 (treizeci și două mii patru sute șaizeci și opt) lei 72 bani, precum și în partea în care s-a dispus încasarea de la C.A.”General Asigurări” S.A. în contul statului a taxei de stat în sumă de 1.424,00 (una mie patru sute douăzeci și patru,00) lei, cu emiterea în această latură a unei noi hotărâri, privind respingerea ca neîntemeiată a pretenției din acțiune cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 32.468,72. În rest, hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută fără modificări.

88. Nici în cererea de apel și nici în ședința instanței de apel, apelantul nu a formulat cerințe privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei în ordine de apel, iar art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, cheltuielile de judecată se compensează părții care a avut câștig de cauză doar la cererea acesteia.

89. Completul de judecată ține să sublinieze că, la adoptarea prezentei decizii s-a pronunțat asupra aspectelor relevante care sunt decisive pentru soluționarea cauzei, ceea ce este conform cu jurisprudenţa constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) cu referire la respectarea cerinței, prevăzute de art. 6 § 1 CEDO, că hotărârile judecătoreşti trebuie motivate, astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele decisive pe care se fondează (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, § 84).

90. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 385 lit. c), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de C.A. ”General Asigurări” S.A.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Popovici Valentin împotriva C.A. ”General Asigurări” S.A. și Deliu Grigore, privind recuperarea prejudiciului material și moral, în partea în care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Popovici Valentin împotriva C.A.”General Asigurări” S.A. privind repararea prejudiciului material în mărime de 32.468,72 (treizeci și două mii patru sute șaizeci și opt) lei 72 bani și încasarea de la C.A.”General Asigurări” S.A. în contul statului a taxei de stat în sumă de 1.424,00 (una mie patru sute douăzeci și patru,00) lei, emițând în această latură o hotărâre nouă, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Popovici Valentin împotriva C.A. ”General Asigurări” S.A., privind repararea prejudiciului material în mărime de 32.468,72 (treizeci și două mii patru sute șaizeci și opt) lei 72 bani, ca fiind neîntemeiată.

În rest, hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 16 decembrie 2024, se menține.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,

judecător Radu Holban

Judecători Alina Țihonschi

Natalia Costaș